

O udaja palo bitos, kaj pes bešel dela chocsavo dospelo manuš andalo bitos. Uživaťelis andro bitos hin o fizicko dženo abo buteder fizicke džene, so čačikanes andro bitos bešen, bijo kada, sar dluhones andre bešen the bijo kada, sar pravnones andre bešen abo tiš bijo opravno duvodos. O udaja palo bitos, kaj pes na bešel, del o kheruno majiťelis abo bitovo majiťelis, abo poverimen spravcas či kheruno provozovaťelis. Te pes bešel andro aver bitovo jednotka (rekreačno čata, chalupa, ubitovaco kher, nuzovo kher the avka dureder) keren pes avri o phučibena č. 1 the 2 the 2. sera bitovo ľileskeri. O udaja pes kiden jekhetanes avkes sar sa hin jepašračatar andalo 25. kijo 26. marcos 2011. Kijo sako phučiben avrikiden ča jekh varijanta. Te andro slupcos A nena e varijanta anglal irimen abo kajsi varijanta nane, sar hin oda čačikanes andro bitos, označinen abo irinen čačikaňi varijanta andro slupcos B. Te o anglal irimen udajos andro slupcos A hino čačikano, na kempel te označinel oda mek jekvar andro slupcos B. O udajos andro slupcos A naškrťinen.

1. SAR PES ANDRO BITOS BEŠEL

Bitos hin varekeci cikneder kherora abo jekh bareder kher andre bareder budova, le stavebno uradoha hino preilo kijo bešiben. Avrikidľipen „bitos“ pes kidel avri avkes, kaj pes na dikhel pro kheruno tipo (šal el kada tiš o bitos andre škola, o bitos le spravcoskero andro kher predalo seniora the avka dureder.)

Rekreačno čata, chalupa hin kajsi stavba, so hiňi kerďi predalo famelľjakeri rekreacija the pre kada hiňi kerďi.

Nudzovo bešiben, andro **pristreškos** hin nudzovo the provizorno objekti, nazkolaudimen khera, nuzovo bešiben andro buťakero than the avka dureder.

Ubitovaco bešiben pes označinel te pes bešel andre varesavi organizacija, so dodel na ča o bešiben, afe tiš o servis, so pes uživinel jekhetanes aver manušenca (kupelka, jedalňa, spalňa the aver).

2. KO ANDRO KHER BEŠEL

Bitos, kaj űiko na bešel.

3. LEGALNO BEŠIBEN ANDRO BITOS

Bitos andro vpeskero kher hin andro buter andro famelľjakero kher, šaj oda avel tiš andro peskero bitovo kher.

Bitos andro peskero barvalľipen hin bitos, so leskero majiťelis hin evidimen andro barvalľipnaskero katasros sar majiťelis. Bitos andro osobno barvalľipen našťi avel andro peskero famelľjakero kher – oda pes označinel sar bitos andro peskero kher.

Aver bešiben andro bitos prehjaba šaj avel andro savore kherune tipi, lengero majiťelis hin o sukromo dženo; hin oda najbuteder bešiben andro bitos prehjaba – hin oda kher le dženeskero andale famelľija abo varesavo pašuno manuš.

Najemno bitos hin bitos uživimen tele najemno zmluva, na dikhel pes pre kada, pre sar dluhones kaja zmluva hiňi, či pre avridino či naavridino časos. Kole manuša, so bešen tiš andro pronajato kher, označinen kada.

Andro **družtevno bitos** bešel koda, ko patrinel maškaro džene andro bitovo džužstvos (sar irimen andro § 221 obchodno zakonos), avkes hoj o bitovo družstvos sar o pravňicko dženo hin evidimen andro barvalľipnaskero katasros sar bitovo majiťelis abo cale kheruno majiťelis.

4. SAVO O BITOS BARO - KECI KHERORA THE SAVO BARO THAN

O udaja andro bitos pes irinen andro m² avkes, kaj pes **zakruhľinen pro calo čislos**. Te hin andro biti kuchňakero kutos (nane oda samostatno kheroro), irinel pes leskero than andre poločka **kuchňa, kuchňakero kutos** the aver khereskero than pes rachinel andro bešibnaskero than, abo andro aver prostora.

Andro **aver bitovo prostora** hin calo rachimen than andro bitos, chodbica, sipancos/špajzos, komora the aver. Tiš andre kaja poločka patrinel o thana na predalo bešiben, afe hine kerde predalo obchodno abo buťakere zamera.

5. PRO SAVO ŠTOKOS O KHER HINO

Te andro bitos duj štoki, irinel pes oda, so hin teleder. Te o bitos hin telo dachos/pados lel pes avkes, hoj oda aver štokos.

Prizemje the 1. štokos pes označinel pašo bitos andro duještokengero famelľjakero kher.

6. PLINOS

Arakhel pes avri o prithodľipen pro plinos (abo lokalno rozvodňha) abo lokalno plinovo zasobňikos. Te pes uživinen o plinovo tlakovo cakli, na lel pes oda sar plinos andro kher the kidel pes avri „**bijo plinos**“.

8. TATO PAŇI

Aver abo kombinovano zdrojnos pes kidel avri te pes uživinen andro sako beršeskero časos varekeci zdroji perdalo paňeskero taťaripen (sar jevende ustredno abo etažovo taťaripen the pro űilaj aver zdrojnos).

9. SAR PES TAťAREL

Ustredno taťaripen andro khera le 2 the buteder bitenca hin taťaripen le zdrojoha, so hino thodo avri andalo kher. Te o kher hin jekhbitoskero lel pes, kaj ustredno taťaripen hin tiš o zdrojnos thodo andro samostatno kheroro/than predalo kada (sar pivňica)

Etažovo taťaripen hin taťaripen kerdo predal jekh bitos, jekhetano kijo jekh zdrojnos (kotlos), thodo andro bitos (andre kuchňa, pre chodbica, kupelka the avka dureder). O manuš, so bešel andro kher lel obsluhinel.

10. ENERGIA UŽIVIMEN KIJO TAťARIBEN

Irinel pes oda, so hin buteder (hlavno zdrojnos), abo savo palivovo tipos pes uživinel kijo taťaripen.

Energia andale kotelňha thoďi avri andalo kher pes označinel akor the o kher hino napojimen le đalkovo ovladačiha kijo đalkovo ustredno taťaripen abo blokovo kotelňha.

Andro **kašť, kašťune briketi** hin tiš kašťune peleti, lašťino odpados, čakeri the aver biomasa (phusa, zarnos the aver).

13. POČITAČIS THE PRITHODľIPEN KIJO INTERNETOS

Osobno počitačis šal avel skaminduno PC the prenosno počitačis (notebook, PDA); označinel pes te pes uživinel kijo sukromo zamera. Osobno počitačis, so zalel than andro bitos the uživinel pes ča kijo buti, na lel pes sar khereskeri veca.

Počitačis le internetoha pes označinel bijo kada savo hino o prithodľipen kijo internetos

SAVE MANUŠA ANDRO BITOS BEŠEN ABO ANDRO AVER BEŠIBNESKERO THAN (2. SERA)

Irinel pes **savore manuša, so andro bitos čačikanes bešen** the hine o džene, so patrinel kijo kher (choc hine dži varesavo časos avri andalo kher – buťakero drom, andre špitala the avka dureder). Na džal pal kada, kaj hine evidimen kijo ľikerdo bešiben.

Samostatnones (andro radkos 001. – 005.) pes irinen o **manuša andalo kher, so hine 12 čhona the buteder avri andale Čechiko republika** (sikhľon andro aver them/šťatus, buťakere avrigelľipena the avka dureder).

Avrether pes irinena (andro radkos 991. – 995.) tiš o manuša, so napatrinel kijo kher the andro rozhodno časos andro kontretno bitos abo kher **bešen ča pro varesavo časos** (famelľjakeri navšťiva).

O manuša, so dživen jekhetanes pes irinen andre poločka „bešen jekhetanes“ (peršo jekhetano bešiben, dujo jekhetano bešiben). Te andro bitos dživen buteder sar duj jekhetane bešibena, uživinel pes o formularis „Bitovo ľil – dureder“. Te kampola, chudena les le komisaristar.

Jekhedženeskere udaja pes irinen andre jekh linka avkes, kaj pes irinel la famelľjakero nav the peršo nav, dalo ulľipnaskero datumos (ďives/čhon/berš) the jekh križikos andro varesavo slupcos č. 2.-14, oleha pes označinel, so le manušenge o dženo perel

Pašo manuš irimen andre peršo linka (linka 101., 201.) hino o križikos imar kerdo. **Rom/romňi, registrimen partneris/ka** – kidela avri o manuš, so le manušeske č. 1 perel: rom, romňi, tiš registrimen partneris/registrimen partnerka – hin oda sa „de iure“ (pravnones).

Druhos, družka (naveradune) – kidel pes avri te o manuša nane čačikanes veradune, na dikhel pes pre famelľjakero statusos „de iure“.

Čhavo, čhaj – kidel pes avri the na dikhel pes pro oda, či o čhavo/e čhaj hino/hiňi vlastno, adoptimen abo andro pestunsko ľikeriben, jekhetano so dujđenengero abo jekhdženeskero čhavo/čhaj.

Le čhaskere čhaskeri/o partnerka/ka abo **la čhakera čhakeri/o partneris/ka (tiš pra)** – irinel pes tiš le čhaskere čhaskeri/o partnerka/ka abo la čhakera čhakeri/o partneris/ka (abo pra-), hin andr oda the veradune, naveradune abo registrimen partnerstvos.